

Sturen in netwerken: draagvlak & daadkracht

**Column bij gastlezing Martijn van der Steen
Juni 2019**

Op 8 mei jl. gaf professor Martijn van der Steen, op uitnodiging van de PCL, een gastlezing met als titel "Sturen in netwerken". De provincie staat namelijk voor grote maatschappelijke opgaven, zoals de energietransitie, de woningbouwkwestie en het mobiliteitsvraagstuk. Daarnaast is de implementatie van de Omgevingswet een uitdaging. Ingegeven door het besef dat verschillende partijen elkaar nodig hebben, zoekt de provincie in dat kader steeds vaker andere overheidslagen en maatschappelijke partners op. Met deze partijen probeert de provincie convenanten en akkoorden te sluiten om in samenspel publieke waarden te realiseren. Dat lijkt niet meer dan logisch, want zonder inbreng van anderen is het eigenlijk niet goed mogelijk grote opgaven aan te pakken.

Tegelijk is het nodig kritisch te blijven reflecteren op de vraag of horizontaal samenwerken met anderen wel altijd de beste optie is, want bij nader inzien zitten hier ook een aantal lastige kanten aan. Zo zit niet iedere groep aan tafel en heeft niet iedereen een stem in de samenwerking, denk bijvoorbeeld aan de jeugd. Een risico van samenwerken via convenanten en akkoorden, is ook dat vooral de gevestigde en bekende partijen mogen meedenken en mee beslissen. Daarnaast is nog een risico dat er door de keuze voor samenwerking weinig tempo wordt gemaakt en echt grote, pijnlijke beslissingen worden uitgesteld.

Dus 'netwerkend werken' klinkt goed maar is zeker niet zonder risico, zo heeft Van der Steen ons laten zien. Daarom is het belangrijk dat de provincie per beleidsthema bewust nadenkt over de eigen (sturende) rol in netwerken. Daarnaast is het belangrijk om binnen samenwerkingsverbanden bewust te reflecteren op de rol van de andere partners die mee beslissen en is het noodzakelijk een evenwicht te vinden tussen streven naar draagvlak en gewoon met de nodige daadkracht 'knopen doorhakken'. Misschien is het bij sommige vraagstukken beter dat de provinciale politiek wel meedenksessies organiseert, maar daarna gewoon zelf democratisch gelegitimeerde besluiten neemt en zich niet te zeer afhankelijk maakt van de medewerking van andere partijen in de samenwerking. Of regels stelt en randvoorwaarden schept, waarbinnen burgers en bedrijven vervolgens van onderop zelf hun eigen initiatieven kunnen vormgeven. Of in reactie op initiatieven uit de samenleving kijkt welke bijdrage de provincie wil en kan leveren.

Al met al was het een leuke en leerzame gastlezing. Het heeft ons geleerd kritisch te kijken naar logisch lijkende samenwerkingsinitiatieven en bewust te reflecteren op de (sturende) rol van de provincie daarbinnen.

Anouk van Twist,
Jonge onderzoeker PCL